

FILOZOFICKÁ FAKULTA
Univerzita Karlova

Zápis o obhajobě disertační práce

Akademický rok: 2021/2022

Jméno a příjmení studenta: Mgr. Tomáš Korda
Identifikační číslo studenta: 55533393

Typ studijního programu: doktorský
Studijní program: Politologie
Studijní obor: Politologie
ID studia: 472279

Název práce: Hegel a postkomunismus
Pracoviště práce: Ústav filosofie a religionistiky (21-UFAR)
Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Školitel: Dr. habil. Jindřich Karásek, Dr.
Oponent(i): prof. Dr. Pavel Barša, M.A., Ph.D.

Datum obhajoby: 13.09.2022 **Místo obhajoby:** Praha
Termín: řádný

Průběh obhajoby: Předseda doc. Milan Znoj přivítal doktoranda Mgr. Tomáše Kordu a přítomné členy komise. Doc. Znoj podotkl, vyzval dr. Jindřicha Karáska, aby shrnul dosavadní akademické působení doktoranda Kordy a svou disertační práci. Dr. Karásek shrnul svůj posudek a průběh studia Tomáše Kordy. Korda byl podle něj vzorný student, aktivně vyhledával zahraniční stáže a ochotně spolupracoval s kolegy. Celkově hodnotí jeho působení jako výborné. Tomáš Korda si podle něj vytkl nesnadný a netriviální úkol: kritizovat Marxův koncept kapitálu z pozice Hegelovy filosofie. Práci Tomáše Kordy dr. Karásek považuje nejenom za disertační práci, ale také za svébytný badatelský příspěvek k aktuální diskusi. Korda nastudoval značné množství sekundární literatury, se kterou se vypořádal v poznámkovém aparátu, a formuloval v práci více závěrečných tezí. Podle dr. Karáska se jedná o ojedinělý příspěvek. Dr. Karásek také uvedl, že styl přemýšlení a psaní Tomáše Kordy je neortodoxní, je ovlivněn Žižekem a dalšími aktuálními interpretacemi. Práce je podle dr. Karáska čtivá. Dr. Karásek představil dvě kritické poznámky k práci Tomáše Kordy. První se týká pojetí reálného socialismu jako uskutečněného komunismu. Druhá námitka se týká samotného využití Hegelovy kritiky Spinozy a její aplikaci jako kritiky Marxe v ohledu interpretace kapitálu jako duchovní entity. Celkově práci považuje za velmi zdařilou a doporučuje k obhajobě. Doc. Znoj vyzval Tomáše Kordu, aby představil svoji práci. Zdůraznil, že bude mít prostor k reakci na výtky také později v

průběhu obhajoby.

Práce podle Tomáše Kordy stojí na dvou základech. První je Hegelova teze o tom, že samotná Hegelova filosofie má být vyvrácením spinozismu. Druhý, Marxovu filosofii lze podřadit pod stanovisko spinozismu. Pak by mělo podle Tomáše Kordy platit, že Hegelova filosofie má představovat skutečné vyvrácení marxismu. Dále se v práci snažil ukázat Hegelovu filosofickou kritiku Spinozy a pak aplikovat tuto kritiku na Marxe. Hegel podle něj vychází z představy, že pravda je jenom jedna. A stojí tak před výzvou ke sjednocení plurality filosofie. Korda podle svých slov chce ukázat, že Hegelova a Spinozova filosofie nejsou alternativní přístupy. Při aplikaci Hegelovy kritiky Spinozy na Marxe identifikuje jako slabé místo u Marxe jeho pojetí ideologie. Vtah mezi ideologií a kapitálem je podle Kordy problematický na místě, kde přichází „kapitál k sobě“, a přichází ke slovu ideologie, protože „kapitál se potřebuje zduchovnit a potřebuje novou dimenzi“.

Tomáš Korda v rámci představení své práce reagoval také na obě výtky dr. Karáska.

Doc. Znoj vyzval prof. Pavla Baršu a dr. Terezu Matějčkovou jako oponenty, aby přednesli své posudky a výtky.

Prof. Barša uvedl, že jeho nejdůležitější výtky se týká nekonzistence pojetí komunismu v Kordově práci. Uvedl také, že z disertace není zřejmé, z jakých zdrojů Korda vycházel při interpretaci Spinozovy filosofie.

Dr. Matějčková uvedla, že práce je svým programem velmi košatá a v tom tkví jeden z jejích základních problémů. Problematické dle ní je, jak Tomáš Korda chápe ve své práci pojmy metafysiky a svobody, pro něž neposkytuje dostatečné ukotvení. I další teoretické koncepty jsou podle dr. Matějčkové v práci dezinterpretovány.

Disertace Tomáše Kordy je sice představuje dostatečný intelektuální výkon. Disertační práce Tomáše Kordy má podle dr. Matějčkové dostatečné přednosti a doporučuje ji k obhajobě.

Tomáš Korda reagoval na většinu výtek obou oponentů. Uvedl, že při interpretaci komunismu vycházel z Hegelovy interpretace osvícenství a teroru. Tomáš Korda také snažil ukázat, že i přesto, že některé pojmy nejsou v jeho práci jasně ukotvené, mají jednoznačný koherentní základ.

Doc. Znoj poděkoval Tomášovi Kordovi a otevřel diskusi pro členy komise.

Prof. Barša uvedl, že disertace Tomáše Kordy je dobrá v tom, že skrze Hegela chce chápat svět, což může být chápáno z akademického hlediska jako anachronismus, ale tento nárok, který si Korda vytknul, je nutno ocenit.

Doc. Znoj zmínil, že je nutné u práce Tomáše Kordy ocenit, že spojuje filosofické koncepty s recepcí komunismu.

Poté komise hlasovala aklamací a konstatovala, že Mgr. Tomáš Korda svoji disertační práci Hegel a postkomunismus obhájil.

Klasifikace obhajoby:

prospěl/a (P)

Předseda komise:

doc. PhDr. Ing. Milan Znoj, CSc.

.....

Členové komise:

prof. Dr. Pavel Barša, M.A., Ph.D.

.....

prof. PhDr. Blanka Říchová, CSc.

.....

PhDr. Mgr. Jan Bureš, Ph.D.

.....